

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 301/2022-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti s sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených JUDr. Antonom Kupšom, advokátom, Moyzesova 34, Čadca, proti uzneseniu Okresného súdu Čadca č. k. 5 C 286/2013-520 z 15. júla 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. augusta 2021 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu „*podľa čl. 16 ods. 1*“ (správne má byť podľa čl. 46 ods. 1, v petite ústavnej sťažnosti zjavná chyba v písaní, pozn.) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) uznesením Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia, ktoré navrhujú zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadajú priznať im trovy konania z titulu právneho zastúpenia pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sú v právnom postavení žalobcov stranou sporu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 5 C 286/2013.

3. Sťažovatelia podali 24. marca 2021 na okresnom súde aj žalobu o určenie, že nehnuteľnosti, ktoré sú od roku 2013 predmetom sporu o zrušenie a vyporiadanie, patria do dedičstva inej osoby. Konanie o tejto žalobe je vedené pod sp. zn. 7 C 22/2021.

4. Sťažovatelia 14. apríla 2021 navrhli prerušiť konanie začaté v roku 2013 do právoplatného skončenia konania začatého v roku 2021, pretože v tomto novom konaní sa rieši otázka, ktorá má

zásadný význam pre rozhodnutie v spore o zrušenie a vyporiadanie z roku 2013. Okresný súd uznesením zo 16. apríla 2021 tento návrh na prerušenie konania zamietol.

5. Proti predmetnému uzneseniu okresného súdu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podali sťažovatelia odvolanie a v rámci odvolacieho konania podali návrh na spojenie vecí vedených pred okresným súdom pod sp. zn. 5 C 286/2013 a pod sp. zn. 7 C 22/2021 na spoločné konanie. Zároveň návrhom zo 6. mája 2021 žiadali okresný súd o zabezpečenie dôkazu, a to vykonanie znaleckého dokazovania na ocenenie nehnuteľností.

6. Okresný súd napadnutým uznesením návrh na spojenie vecí vedených pod sp. zn. 5 C 286/2013 a pod sp. zn. 7 C 22/2021 a návrh na zabezpečenie dôkazu zamietol, pričom proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.

II.

Argumentácia sťažovateľov

7. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu o zamietnutí návrhu na spojenie vecí a návrhu na zabezpečenie dôkazu podali sťažovatelia túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentujú:

- a) spojením vecí by sa vyriešila dôležitá otázka pre rozhodnutie vo veci vedenej pod sp. zn. 5 C 286/2013, pričom by sa zároveň vyriešila aj otázka vlastníckeho práva, pretože je zrejmé, že právna predchodkyňa žalovanej v 1. rade nebola vlastníčkou spornej nehnuteľnosti v podiele 1/2 tak, ako formálne prevádzala svoj spoluvlastnícky podiel, ale prináležal jej nanajvýš podiel 1/4,
- b) napadnuté rozhodnutie nemá oporu v spravodlivom a logickom vysporiadaní vzájomných práv a povinností účastníkov konania,
- c) návrh na zabezpečenie dôkazu súvisel s ocenením nehnuteľností, pretože proces prebieha pomerne dosť dlhú dobu a súd pri rozhodovaní vo veci má vychádzať zo stavu a hodnoty vecí v čase rozhodovania, pričom pre konanie bol vypracovaný znalecký posudok ešte v roku 2013 a tento znalecký posudok nezodpovedá skutočnej hodnote nehnuteľností, ktoré sú predmetom konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľov je namietané porušenie základných práv označených v bode 1 tohto uznesenia rozhodnutím okresného súdu, ktorým zamietol návrh na spojenie vecí a návrh na zabezpečenie dôkazu.

9. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je úlohou ústavného súdu posúdiť, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Ústavný súd vo svojej dnes už stabilnej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010). Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem súdmi s ústavou, prípadne

medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie.

11. Posudzujúc predmetnú ústavnú sťažnosť, ústavný súd v prvom rade vzal na zreteľ procesnú povahu napadnutého rozhodnutia. Sťažovatelia napádajú uznesenie o zamietnutí návrhu na spojenie vecí a návrhu na zabezpečenie dôkazu, takže konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 5 C 286/2013 a pod sp. zn. 7 C 22/2021 naďalej pokračuje a sťažovatelia sa môžu kontinuálne domáhať svojich práv na nezávislom a nestrannom súde.

12. V súvislosti s námietkou sťažovateľov o neústavnosti napadnutého uznesenia okresného súdu ústavný súd môže len konštatovať, že nezistil taký výklad zákonných ustanovení, ktoré okresný súd aplikoval v tomto uznesení a ktoré by boli v príčinnej súvislosti s porušením princípov spravodlivého procesu, resp. by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s namietaným právom. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s názorom okresného súdu nestotožňujú a s jeho rozhodnutím nie sú spokojní, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení ich práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny.

13. Ústavný súd nad rámec poukazuje na štádium oboch konaní (v čase vydania napadnutého rozhodnutia okresného súdu, pozn.), keď ešte nebolo vydané žiadne rozhodnutie vo veci samej, resp. keď ešte môže vo veci konať na základe príslušného opravného prostriedku odvolací (a prípadne aj dovolací) súd. Táto skutočnosť vzhľadom na princíp subsidiarity ustanovený v čl. 127 ods. 1 ústavy zásadne bráni ingerencii ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov a neumožňuje mu v súčasnosti posúdiť, či súdne konanie ako celok zodpovedá garanciam spravodlivého konania v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny, tak ako sa toho v sťažnosti domáhajú sťažovatelia. V tomto smere bola preto predmetná ústavná sťažnosť podaná predčasne.

14. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05 a IV. ÚS 288/05). Ak sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu (opatreniu alebo inému zásahu) orgánu verejnej moci, považuje ju ústavný súd spravidla za zjavne neopodstatnenú, ak napadnuté rozhodnutie (opatrenie, zásah) nie je vzhľadom na svoju povahu, namietaným vadám konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, spôsobilé porušiť základné práva a slobody sťažovateľa, t. j. keď ústavnej sťažnosti chýba ústavnoprávna dimenzia.

15. Vzhľadom na procesný charakter napadnutého uznesenia okresného súdu, ako aj s ohľadom na jeho ústavnú udržateľnosť, ústavný súd dospel k záveru, že ústavná sťažnosť sťažovateľov je zjavne neopodstatnená, a preto ju na neverejnom zasadnutí senátu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

16. Na záver ústavný súd ešte dodáva, že predložená ústavná sťažnosť v časti konkrétnych právnych dôvodov, pre ktoré malo podľa sťažovateľov dôjsť k porušeniu ich základných práv a slobôd [§ 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde], spĺňa iba hraničné kritériá, ktoré zákon o ústavnom súde predpisuje pre osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti. Ústavná sťažnosť len veľmi plytko napáda postup okresného súdu, a to v podstate opakovane a v rovnakých súvislostiach. Ústavnoprávna argumentácia je minimálna. Za tú pritom nie je možné považovať označenie článkov ústavy a listiny, ktoré mali byť podľa sťažovateľov porušené, a rovnako ani ich citáciu. Práve a najmä táto skutočnosť (t. j. kvalifikovaná právna argumentácia týkajúca sa tvrdeneho porušenia základných práv a slobôd sťažovateľov) je jedným z hlavných dôvodov povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom. Nedostatok odôvodnenia pritom považuje ústavný súd za nedostatok kľúčovej povahy, a preto ani nevyzýva na jeho odstránenie podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, keďže tento postup je aktuálny v prípade nedostatkov formálnej povahy, nie však samotnej podstaty ústavnej sťažnosti (m. m. I. ÚS 155/2019).

17. Keďže bola sťažnosť sťažovateľov odmietnutá ako celok, bolo bez významu zaoberať sa ďalšími v nej obsiahnutými návrhmi, ktoré sú viazané na vyslovenie porušenia práva.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. mája 2022

Miloš Mad'ar
predseda senátu